

שתי שאלות מרכזיות על קרבות לטרון

בעקבות מאמרו של אלוף (מיל') שלמה שמיר,
"קרבות לטרון, שלוש הערות והערכה" מערכות 301

סא"ל (מיל') יהודה דויטש

כבר בשלב הראשון של הנסיגה לא היו שם בלי להמתין ליתר הכיחות הנסוגות ולחפות על הנסיגה. לא פיזרתי כל ציוד, והגעתי על נשקי לכביש בקרבת ההסתעפות לקיבוץ חולדה שבה התחילו להתרכז הנסוגים.

פתאום התחילו להגיע אוטובוסים מחולדה ללא פיקוד, והחיילים הנסוגים שלא נפגעו מילאו את כל האוטובוסים במהירות (ולאו דווקא רק העולים החדשים עשו זאת). רציתי לעלות לאוטובוס, אולם בגלל הכאבים לא יכולתי להידחק. רק בעזרת הנשק שבידי הצלחתי למצוא מקום בשכיבה על הרצפה מאחורי הנהג.

התמונה העגומה הזו ליוותה אותי בכל תקופת שירותי בצה"ל (הלקח שלי הפרטי שאני דאגתי לשליטה מוחלטת בכל הכוחות שהיו אי פעם בפיקודי). היכן היו קציני המטה של החטיבה ומפקדים אחרים, מג"דים וסמג"דים, שמחובתם היה לשלוט על הכוח הנסוג ולארגן אותו? שתי השאלות האלו הן המרכזיות לגבי כל מי שמנסה לנתח את הקרב, את תוצאותיו, את ניהולו ואת מידת השליטה של מפקדת המבצע בכוחות שפעלו בשטח.

מספר ימי האימון — מגיוסנו ועד ליציאתנו לקרב בלטרון — יקבל ממדים אחרים. חבל שבשום מקום לא מוזכרת העובדה שמספר ימים לפני הקרב בוצע מטווח במסגרת פלוגתית בשדות של קיבוץ נען. ירינו כעשרה כדורים מהנשק האישי וזו לדעתי כמות נכבדה לקנה המידה של אותם הימים. זה לכשעצמו מפרין את הסיפורים על אי-ידיעה בטיפול בנשק האישי.

● כל חיילי הפלוגה היו מצוידים במדים חדשים וחגור חדש אמריקני. נכון שלא היו מימיות אולם השאלה היא אם בכלל היו בארץ באותם הימים מימיות. יש לזכור שמג"ה-אוויר פגע לא רק בעולים החדשים אלא גם בוותיקים שגם הם סבלו באותה המידה מחוסר מים ומהחמסין.

נפצעתי בשתי הרגליים על מרגלות הצד הצפוני של גבעה 314 מכדורי המקלעים של הליגיון. כאשר שאלו אותי אם אני מוכן לנסות להתפנות ידעתי שאני חייב להגיע לכפר בית ג'וז ושם יהיו כוחותינו והתאג"ד. לא מצאתי אותם והייתי צריך לגרור את עצמי אל המקום שהיום הוא היישוב טל-שחר. למה לא החזיקו כוחותינו (אותה הפלוגה שהוקצבה למטרה זו) את כפר בית ג'וז שהוא שטח שולט וקל יחסית להחזקה? הם

באחרונה התפרסמו מספר מאמרים על קרבות לטרון ("ידיעות אחרונות" 8.8.86, "מערכות" יוני 1986). לצערי, כל המאמרים כוללים מספר פרטים לא מדויקים.

אני מתייחס לקרבות בתאריכים 24-25 במאי 1948, שבהם השתתפתי ונפצעתי.

הגעתי עם חברי באניה "ארגנטינה" לחיפה בערב ה-14 במאי 1948 והבריטים אישרו לנו לרדת לחוף רק בבוקר 15 במאי 1948 (לא כל העולים הגיעו באניה ט"י). עברנו קליטה ורישום מדויק במחנה קריית מאיר בתל-אביב ולא נכון הדבר שהיו ליקויים ברישומים.

הערותי הנוספות מתייחסות לפלוגה ב' של גדוד 72 שבפיקודו של משהדובדבני ז"ל והפלוגה השנייה שבפיקודו של יהודה הררי ז"ל.

● פרט למפקדים בפלוגה ב' כ-90 אחוזים מהטוראים היו עולים חדשים "טריים" ולא דווקא רק מאותן ארצות מוצא שהאלוף שמיר מציין.

● חברי עברו אימון באיטליה ואין לשכוח כי היו מספר עולים שבצורה זו או אחרת רכשו ניסיון קרבי במלחמת העולם השנייה. את רמת האימון אין להשוות לסטנדרטים של היום וגם לא לנהוג בצבא הבריטי אלא לרמת האימון שקיבלו בארץ חברי הגנה. אוראז

תיקון טעות

במערכות 304 (יוני 1986) הופיע מאמר על חלקם של מתנדבי היישוב לצבא הבריטי בבניין המערך הלוגיסטי של צה"ל, פרי עטו של אל"מ (מיל') עמנואל גלבר.

בהערת שולים נאמר על המחבר כי היה קצין ההספקה הראשי הראשון של צה"ל, ולא היא. קצין ההספקה הראשי הראשון היה אלוף שמעון מאז"ה שנשא בתפקיד זה עד יוני 1949.